

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การประกอบธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ เป็นทางเลือกหนึ่งของผู้ที่อยากประกอบอาชีพอิสระ และมีใจรักไม้ดอกไม้ประดับ โดยผู้ประกอบธุรกิจจะต้องมีความรู้ในเรื่องไม้ดอกไม้ประดับที่จะขาย การดูแลรักษา การเลือกทำเลที่ตั้งของร้านค้า และต้องมีทุนในการซื้อไม้ดอกไม้ประดับเข้าร้าน โดยทุนที่มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับชนิดของพันธุ์ไม้ที่เลือก นอกจากสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น ความอดทนและใส่ใจในไม้ดอกไม้ประดับที่ขายเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับได้รับการสนับสนุนทั้งจากทางภาครัฐและภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็น การจัดสวน ปรับปรุงทัศนียภาพภายในหน่วยงาน อาคาร บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย การปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อให้เกิดความร่มเย็น สวยงาม น่าอยู่ ตลอดจนการใช้ไม้ดอกไม้ประดับในการประดับตกแต่งโต๊ะอาหาร หรือประดับจานอาหาร ภายในภัตตาคารต่างๆ

การผลิตไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้า นับวันจะมีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้น และมีมูลค่าของผลิตภัณฑ์สูงเท่าเทียมกับผลิตผลทางการเกษตรสาขาอื่น ๆ โดยมีแนวโน้มการผลิต เพื่อการส่งออกเพิ่มมากขึ้น ในปี 2549 (มกราคม – ธันวาคม 2549) มีมูลค่าการส่งออกไม้ประดับรวม ทั้งสิ้น 304.3 ล้านบาท ในขณะที่ข้อมูลในปี 2550 ตั้งแต่เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2550 มูลค่าการส่งออกเพิ่มสูงขึ้นถึง ร้อยละ 40 คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 428.3 ล้านบาท ซึ่งยังไม่รวมตัวเลขการส่งออกในเดือนธันวาคม 2550

ในปี 2550 ข้อมูลจนถึงเดือนพฤศจิกายน ประเทศไทยส่งออกไม้ประดับไปยังประเทศต่างๆ ในทุกภูมิภาคของโลก รวม 126 ประเทศ โดยประเทศที่ไทยส่งออกมาก 10 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย ดังตารางที่ 1

โดยการส่งออกไปประเทศญี่ปุ่นเป็นลำดับที่ 1 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2549 แต่ปริมาณการส่งออกลดน้อยลง ส่วนประเทศที่มีตัวเลขการส่งออกจากประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น หรือมีการนำเข้าจากประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย สิงคโปร์ โดยเฉพาะออสเตรเลียนำเข้าไม้ประดับจากไทยเพิ่มมากขึ้นจาก 15.1 ล้านบาท ในปี 2549 เป็น 59.0 ล้านบาท ในปี 2550 โดยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 291 โดยข้อมูลที่น่าสนใจ คือ ประเทศที่มีตัวเลขการส่งออกจากไทยในปริมาณที่สูง และถูกจัดอยู่ใน 10 อันดับแรกในปี 2550 ซึ่งไม่ปรากฏใน 10

อันดับแรกในปี 2549 ได้แก่ ลาว ซึ่งมีตัวเลขการส่งออกจากประเทศไทยถึง 51.8 ล้านบาท แอฟริกาใต้ 42.8 ล้านบาท และแคนาดา 27.4 ล้านบาท ส่วนเวียดนาม ซึ่งในปี 2550 ไม่ถูกจัดอยู่ใน 10 อันดับแรกของประเทศที่ไทยส่งออกไปมากที่สุด แต่ก็อยู่ในอันดับที่ 7 ในปี 2549 โดยไทยส่งออกไม้ประดับไปยังประเทศเวียดนามมูลค่า 22.0 ล้านบาท การที่พันธุ์ไม้ประดับของไทยไปอยู่ในมือของประเทศเพื่อนบ้านเป็นจำนวนมากอาจทำให้ประเทศเหล่านั้นผลิตไม้ประดับแข่งขันกับประเทศไทย และอาจแซงหน้าประเทศไทยได้ในอนาคต จากข้อมูลการส่งออกไม้ประดับไปยังประเทศต่างๆ ข้างต้น ทำให้เห็นว่าไม้ประดับเป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่ทำรายได้ให้กับประเทศเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะส่งออกได้มากขึ้นในปีถัดๆ ไป

ตารางที่ 1.1 แสดงมูลค่าการส่งออกไม้ประดับไปยังประเทศต่างๆ ที่มากที่สุด 10 อันดับ

ประเทศ	2550 (ล้านบาท)
ญี่ปุ่น	130.16
เนเธอร์แลนด์	100.52
สหรัฐอเมริกา	70.50
เกาหลีใต้	61.22
ออสเตรเลีย	59.98
ลาว	51.83
แอฟริกาใต้	42.79
แคนาดา	27.40
สิงคโปร์	27.39
อาหรับเอมิเรตส์	18.16
รวม	428.3

ที่มา: www.gardencenter.co.th

แต่อย่างไรก็ตามหากเกษตรกรไทยขาดการวางแผนและการจัดการด้านการผลิตให้ได้ปริมาณและคุณภาพที่สม่ำเสมอสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและไม่มีการผลิตพันธุ์ใหม่ๆ หรือรูปแบบใหม่ ๆ ออกสู่ตลาด ตัวเลขการส่งออกก็อาจจะลดน้อยถอยลงได้ในอนาคต ทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมไม้ประดับมีแนวโน้มการเจริญเติบโตเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ มีการแข่งขันที่สูงขึ้นในวงการไม้ประดับของโลก โดยเฉพาะการผลิตพืชที่มีความแปลกใหม่ การนำเสนอรูปแบบใหม่ๆ ออกสู่ตลาดจึงจะทำให้ไม้ดอกไม้ประดับได้รับความนิยมมากขึ้น และมีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มมากขึ้น ซึ่ง

อุตสาหกรรมไม้ประดับเป็นหนึ่งในเดียวท่ามกลางอุตสาหกรรมเกษตรที่เน้นความแปลกใหม่หลากหลาย ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่ผู้บริโภค โลกแสวงหา ("สถานการณ์ไม้ดอกไม้ประดับปี 2550-2551,")

เนื่องจากจังหวัดอุดรดิตถ์เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางใต้สุดของภาคเหนือ โดยมีภูมิอากาศอบอุ่น อ้าวในฤดูร้อน และได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้จังหวัดอุดรดิตถ์ มีช่วงฤดูฝนกินระยะเวลาที่ยาวนาน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนกันยายน ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก นอกจากนี้ยังประกอบอาชีพทางด้านปศุสัตว์ รวมทั้งมีการทำ พืชไร่ ปลูกผลไม้ นานาชนิด อีกทั้งพื้นที่ของจังหวัดอุดรดิตถ์ ในเขตอำเภอตรอน อำเภอพิชัย และ บางส่วนของอำเภอเมือง ตั้งอยู่บริเวณสองฝั่งของที่ราบลุ่มแม่น้ำนาน จึงทำให้การประกอบธุรกิจไม้ ดอกไม้ประดับเริ่มเป็นที่สนใจมากขึ้นภายในจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยเริ่มจากการเป็นผู้ประกอบการ รายย่อยที่รับไม้ดอกไม้ประดับจากผู้ประกอบการรายใหญ่ ภายในจังหวัดอุดรดิตถ์มาขายต่อใน อำเภอต่างๆ ทั้งนี้ไม้ดอกไม้ประดับก็เป็นที่นิยมของตลาดมากขึ้น จึงมีผู้ประกอบการจำหน่ายไม้ ดอกไม้ประดับรายย่อย รวมถึงผู้ประกอบการรายใหม่ ที่จะเริ่มและขยายกิจการเพื่อเป็น ผู้ประกอบการรายใหญ่ที่เป็นตัวกลางในการนำไม้ดอกไม้ประดับจากแหล่งเพาะพันธุ์ไม้ดอกไม้ ประดับ ไม่ว่าจะเป็นที่ถนนรังสิต-นครนายก จังหวัดนครนายก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย หรืออีกทางเลือกหนึ่ง คือการเพาะไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเป็นแหล่ง ส่งออกกระจายสินค้าไปยังอำเภอต่างๆ และอาจรวมไปถึงจังหวัดต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อเป็นการ ลดต้นทุนในการขนส่งไม้ดอกไม้ประดับจากจังหวัดนครนายก จังหวัดนนทบุรี หรือจังหวัดเลย

กล่าวโดยสรุปได้ว่าธุรกิจเกี่ยวกับไม้ดอกไม้ประดับกำลังได้รับความนิยม และได้รับความ สนับสนุนที่ดีจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ดังนั้นธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับจึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือก สำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ที่น่าสนใจเข้ามาลงทุนธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ ในจังหวัดอุดรดิตถ์

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการประกอบการการค้าเนินธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ
2. เพื่อวิเคราะห์ถึงต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ จังหวัดอุดรดิตถ์
 - 2.1 อัตราผลตอบแทนซื้อลด (Internal Rate of Return หรือ IRR)
 - 2.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio : B/C Ratio)
 - 2.3 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present value : NPV)

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยนี้จะก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่บุคคลต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

1. ผู้ประกอบการรายเดิม สามารถนำข้อมูลผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปใช้ในการวางแผนควบคุม และปรับปรุงการดำเนินงานของกิจการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้ประกอบการรายใหม่ที่สนใจสามารถทราบต้นทุนและผลตอบแทนที่จะเกิดขึ้นในการเปิดธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อนำข้อมูลมาช่วยในการตัดสินใจลงทุน
3. เป็นการช่วยลดภาวะโลกร้อนที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ในปัจจุบัน
4. นักวิจัย อาจารย์ นักศึกษา หรือประชาชนทั่วไป สามารถใช้งานวิจัยเล่มนี้เป็นแนวทางในการศึกษาและวิจัยเพิ่มเติมต่อไปได้

1.4 นิยามศัพท์

ไม้ดอก หมายถึง พืชที่ปลูกขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากดอก พืชชนิดนี้มีลักษณะดอกสวยงาม มีทั้งไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ไม้พุ่ม และไม้ล้มลุก บางชนิดมีดอกสวยงามติดต้นนิยมปลูกประดับตกแต่งอาคารสถานที่เรียกว่า ไม้ดอก เช่น ลั่นทม ยี่โถ ยี่เข่ง เข็ม ชวนชม ดาวกระจาย บานชื่น พุทธรักษา ไผ่เสียน เป็นต้น บางชนิดปลูกเพื่อตัดดอกนำไปใช้ประโยชน์โดยตรง เรียกว่า ไม้ตัดดอก เช่น กุหลาบ ดาวเรือง หน้าวัว เบญจมาศ ซ่อนกลิ่น ชิงแดง กล้วยไม้ เป็นต้น ("ไม้ดอกไม้ประดับ", 2550)

ไม้ประดับ หมายถึง พืชที่ปลูกขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากรูปร่าง รูปทรง สีสนของลำต้นและใบ พืชชนิดนี้จะมีรูปทรง รูปร่าง สีสนของลำต้นและใบสวยงามแตกต่างกันไป นิยมปลูกประดับตกแต่งอาคารสถานที่ทั้งในพื้นที่ดินและในกระถาง มีทั้งไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ไม้พุ่ม และไม้ล้มลุก เช่น ปาล์มต่างๆ ข่อย สนชนิดต่างๆ ไทรยอดด่าง ฤาษีผสม เฟิร์นชนิดต่างๆ สาวน้อยประแป้ง ว่าน กาบหอย เป็นต้น ("ไม้ดอกไม้ประดับ", 2550)

ห่วงโซ่แห่งคุณค่า (Value Chain Model) หมายถึง กระบวนการทำงานในด้านต่างๆ ขององค์กร ซึ่งตัวแบบห่วงโซ่แห่งคุณค่าแบ่งออกเป็นกิจกรรมใน 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมหลัก (Primary activities) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ธุรกิจได้ดำเนินงานให้เกิดสินค้าหรือบริการเพื่อส่งมอบให้แก่ลูกค้า ประกอบด้วย การนำเข้าและจัดเก็บวัตถุดิบ การผลิตสินค้า การจัดส่งและบริหารคลังสินค้า การตลาดและการขายสินค้า และการบริการหลังการขาย กิจกรรมสนับสนุน (Support activities) เป็นกิจกรรมที่องค์กรดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกิจกรรมหลัก ประกอบด้วย การจัดซื้อ การบริหารทรัพยากรบุคคล การวิจัยและพัฒนา การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาองค์กร และการบริหารโครงสร้างพื้นฐานขององค์กร เช่น การเงินและการบัญชี และการจัดการทั่วไปในองค์กร เป็นต้น ("การจัดการเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ", 2545)